

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Províncies un mes. 0'25 Ptas.
Estranié un any. 6'00 "
Número corrent. 5 cents.
No retornam ets originals.

Direcció y Redacció: Arabí 6--pral.
Buzón: Kiosco de G. Lirola.--Borne

Directó, Administrado y Propietari
ES MASCLE RÓS

(Tirada: 3400 exemplars)

SEMANARI BILINGÜE INIMÍCH DE SES PENES Y AMICH D'ES BON HUMÓ

Miquel Cabotá Serra

Febrer 18 va esser molt fatal dia p'el desgraciat Miquel Cabotá y Serra. Quant tot el Poble que d'el Moll venia, molt indignat a caseua acudia, una vil bala a tú et va tombá en terra.

Amb los nou dies de cruel agonía per molts d'amichs has estat visitat; mes al morir, quant el Poble venia duguent corone que les t'oferia.... al Cementeri ja et vien portat.

El simulacre per tot Palma fèrem que era el sistema aquest de protestá, amb llums encesos, penosos venguerem y amb l'imaginació tots ta duguerem.... ¡Descansa amb pau! ¡Oh Miquel Cabotá!

JORDI MARTÍ ROSELLÓ.

Endevant ses atxes**D'es procés Juan March-Masclé Ros**

Sa cosa está que bufa, s'asunto segueix cap enuant, y, es meu vehinat D. Juan March, demostra está dispost a donarmé un *disgust serio*.

Ja sabeu que dijous passat hey hagué acte de conciliació ahont vatj demostrá que a n'es follet «El Miramar Embarrancat», no hey havia *injurias graves* contra dit señó.

Desapte horabaixa, vatj tení s'honor de essé visitat a n'es meu domicili, p'el Sr. Homar y dos policies, els cuales venien amb orde d'es Jutje, per fé sa cosecha d'es folletos que encare no s'havien venuts y obraven en poder meu. (Heyá que fe constá, que dat a s'importancia que D. Juan March ha donat a dit follet, son molts es pedidos que m'han fets i/o que es s'anunci! els cuales los serviré un cop que es tribunal haje fallat sa sentencia, pues que sa rahó ma sobra y segurament fallará en benefici meu. Llevó faré una tirada extraordinaria per facilitá es pedidos que continuamente ma fan.)

Diumenge dematí, ma citaren novament per dilluns a les onse, a n'es Jutjat, y com que heu tench a dues passes de cameua, sense molestarmé molt, puntual m'hi vatj presentá; ahont tengué lloch sa querella, declarant devant es Jutje d'Instrucció D. Ignaci de Lecea Grialba y amb presencia d'es procuradó de D. Juan March, D. Bernat Gomila Socias, (nascut a «Sa Font de na Xóna») demonstrantlos novament que a n'es follet no hey havia tals injurias que es per lo que estich procesat.

Fins aquí arriba s'asunto hasta l' hora present y cada setmana vos aniré donant datos d'es desarollo que prengui aquest fandango, el cual si sa fa llarg, creis que hey heurá temps per riure.

Per de pronta, segóns sa veu, D. Juan March ja va provist de procuradó y abogat, per veure si fentmé sa traveta logrará fermé caure. Jo encare no he consultat s'asunto amb ningú mes que amb sa meua escassa intel·ligència, però estich seguríssim, que lo que hem sobrarán serán personnes per defensarmé (si arriba es cas) y adamés estich tranquil, ja que es milló defensó es sa rahó, y com que «sa veritat sempre sura», crech no necesitá *salva-vidas* per sorti triomfant, cobrant es daixys y perjudicis que D. Juan March m'haje ocazionats amb so transcurss d'es procés.

Per acabá, permeteumé que diga dues paraules a n'es meu vehinat, natural de Santa Margalida.

Sembla mentida D. Juan, que vosté haje mamát llet pajesa y vulga fracassá tal com fracassa.

¿No sap vosté, que si un abre dona es fruit verinos, no es lo suficient tayarí ses fuyes per evitaró, sinó que heyá necesitat de tayarí sa soca y ses rels?

¿Vosté no comprén qui som jo?

Recordi que en el terreno de las verdades, «El Indiscreto» sembrá unes rels verinoses, per les cuales vosté no tengué instrumet per tayarles; aquelles rels han anades cresquent, y a raiz de sa venuda de ses accions de s'«Isleña», caigué una calabruixada de tinta que fe neixa una sóca titulada «Prensa de Palma»; dita sóca ha creada una sensilla branca, (o verga, o brançó,) titulada «El Miramar Embarrancat».

¿Sap are jo qui som? Som es brançó que ha nascut d'aquella sóca. ¿Es just que vosté doni ordes a n'es seus missatges per rompre es brançó y deixi fé sa sóca que creará a mils ses brancas, o brancons, o vergas, o vergaróns, nom que li vulga doná vosté amb so seu llenguatje margalidá?

Ma cregui D. Juan: El felicit per s'idea que tengué amb so denunciarmé, pues adamés d'havermé feta una grossa propaganda p'és folletos susescius, ha acreditad tant es meu pseudónim, que avuy tant populá es en VERGA com Es MASCLÉ ROS.

Si vol demostrar que es un pajés entés amb la cosa, are que te sa destrál amb ses mans, procuri rompre es brançó (o verga), taya sa soca y rebassá ses rels.

¡Dúro y no temi, que tota aquesta jent de ploma, (1) son uns llangeruts!

Servidó y vehinat seu:

JORDI MARTÍ ROSELLÓ
(a) Es Masclé Ros.

Llissó de Geografia

D. Telesforo es un mestre d'escòla qui a pesá de tení 60 anys cumplits, encare es fadrí y les s'arretgla totsol. Ell sa fa es menjá, ell escura, ell buida es kaiser, ell fréga; pero d'aficarsé un botó no hen sab y per lo mateix es, que sovint, sovint du sa porta d'es Moll uberta.

Enseña ets atlots que es un primor.

Per ferlos entrá sa Geografia dins es cap, los posá un dia d'aquests es mapa de Espanya y Portugal a devant, donantlos esplicacions de s'embarcament d'el «Miramar».

—Heu de tení esment amb lo que es mestre vos mostra que es lo que fa homo. Axó es Gijón que es de hont sorti el «Miramar» y vengué per aquí.... abáns de arribá a n'es Cabo Ortegal, tropessá....

(Aquí es fiy de madó Guixa sa tem que es mestre du sa gabi uberta y diu a n'en Paulino:)

—Li veus sa punta?

.....a n'aquesta punta, (diu D. Telesforo referintse a n'es mapa) va essé ahont embarrancá. (Tots ets atlots rebenten amb riure ja que tenien mes esment a sa punta que a n'es mapa.) ¡Silencio! (diu es mestre.) Ja vos he dit abans de comensá, que lo que jo vos enseñy a n'aquest moment, es lo que han de masté ets atlots joves per essé homos. ¡Sa Geografia!

Aquí es fiy de madó Guixa diu:

—Mestre, vosté te rahó,
mes sí vol que l'escoltém
y cuant parla no riguem,
s'embotoni es gabio.

Totduna va acabá sa classe y enviá es calsòns a ca sa sastressa perque li remendás es traus.

CAP VERJO

(1) Ma referesch a n'es periodistes y a jo mateix, no a n'ets animals de ploma.

Fatalidad

Poesia lletjida per l'actor Juan Fortera, a sa velada que celebra sa Sociedad «La Protectora» a benefici de ses víctimas d'el vapor «Miramar», de la qual no han fé menció sa prensa grossa y que a petició de numerosos lectors publicam.

Es molt trist per mí aquest dia;
per tot reina el desconsol,
ja no etsisteix l'alegría,
tot va morí aquell trist dia,
La Roqueta vest de dol.

M'entristeix al recordar
aqueil goij, aquell conhort
que sentia al contemplar
al molt vistós «Miramar»
arribant al nostre Port.

Tant blanch, tant ben construit,
tant cómodo, tant hermos,
tant noble, tant distinj....
y amb carboner convertit
sucumbeix.... es dolorós.

Veyem la marinera
que es cuidava d'el vapor,
cuant d'el nostro Port sortia
amb tranquilidad partia
donant proves de valor.

Pero el dia que partiren
per ja no torna may mes,
veyem els que el condulien
com per moments s'entristien....
¡Oh malograts marinés!

La mala sort los embarga
vent al lujoys «Miramar»
que assembla bestia de carga
fent la travesia amarga.....
el viatje de no tornar.

Per les mars desconegudes
l'obligaren a parti,
y les onades crescudes
que p'el barco son rompudes
el volen fer sucumbí.

La mar s'está amb forma brava,
l'espai del tot emboirat,
cuant ell xapant l'aigo blava,
rossa amb uns baixos, sa clava
y allá es queda embarrancat.

Els mariners sa retiren,
tota la tripulació
uns amb sos altres sa miren;
arrién bots y se tiren
al mar, cercant salvació.

La Mort a tots los espera
ja que los veu espantats;
el terror, l'esglay supera
alguns guañen la vorera,
altres quedan sepultats.

¡Oh els que hey queden! ¡Pobres pares
qui amb los seus fills pensarán!
¡Pobres fills els qui a les mares
fent desconsolades cares
un record dedicaran!

¡Pobre espós el qui a l'esposa
dedica l'últim record
cuant el cap baix l'aigo posa
y avuy ja a lo fons reposa
amistansat amb La Mort!

¡Trista agonía la vostra
a n'el moment d'expirá!
¡Queda per la conta nostra
el procurá que a cavostra
no hey faltí un bossí de pà!

¡Descansau! ¡Oh navegants!
¡Reposau! ¡Oh braus marins!
¡Vos vetj a n'aquests instants
cuant al Cel alsau les mans!
¡Mira: aquí els mallorquins!

Ja sols mos queda el conhort
de plorar y protestar
amb veu potent, cridant fort,
contra els autors de la mort
vostra y la del «Miramar».

JORDI MARTÍ ROSELLÓ.
Palma 16-II-18,

Carré de Conquistador N.º 16

Tot dueño d'establiment, millor ocasió no espér y que compri de moment billars, tacos, tot potent que ven en Nadal Ferrer.

D'Inca

Avuy 21 Febré—1918, tornam tení reunid en segona convocatoria es nostre Ajuntament.

Asisteixan 11 Señors Consejals; lletjida y aprovada s'acta anterió, el S.º Batle ordena, y se prosadeix a n'es sorteio de sa junta Municipal.

Aquesta es sa primera vegada que noltros Inquerors presensiám tal clase de nombraments, y felisitám los agrasiads haguen notad de moment que sa majoría d'ells deixarán de asisti y desde luego tot los siga en hora-bona.

Despues nostros administradós tractan de asuntos varios qui no mareixan la pena, (a n'es meu propi criteri,) de dirlós publicidad.

Una y única, va esser sa discussió que preocupá es public:

El S.º Morey (D. Pau) se interesa perque d'es fondo comú siga pagada una nova instalació per fluido Electricch a sa casa Corté de sa benemerita, y el Señor Amengual (D. Miquel) proposa que dita instalació siga costeada pes dueño de s'edifisi, rahanadament funda sa seva abitud, pero el S.º Morey sembla está dispost a feró *asunto de gabinet* y contant com suposa (y era de esperá) en sa majoria, proposa siga tal asunto votat; pero varios Señors Consejals haguen notad serta indignació per part des publich, y tement alguna manifestació desagradable, intervenan en so fi de veura si se vendrá a una avenensi y gràcias a sa generosidad, y habil intervenció del S.º Cortés, quedá tot com una seda y resolt, pues de negarsé, el S.º Alzina, se compromet costeá del seu *peculio* dita instalació y axí quedám noltros Inquerors amb un gràvamen menos, y el S.º Amengual ha sortid en la seva. Des publich surtan veus de *muy bien!* que motivan sa protesta des nostre BATLE amenaçantmós que de repetirsé, se voria obligad a fer despejá es salón.

¡S.º Batle, S.º Batle! Noltros espectadós regonam vostra revonada protesta; pero ragonam també, que un publich per sensat que siga, a veces no li es possible contenir-sé y escrampa; com subsehi vista sa solusió dada a s'asunto de marras.

Lo que interesa de veras, es que domini es bon criteri; res de imposicions y mandatos.

LLORENS BELTRÁN (Barbó)

NOTA.—Durant sa sesió de referensi, va haverí discussions bastant acaloradas per sa protesta des publich qui no tenia asiento y veura nostros empleads MUNICIPALS aseguds *con todas las de la ley* jo fo-ra lley! pues amb asuntos de lleis, jo pobre BARBÓ no som perito, pero opin que es de sentid comú, que per prenda asiento, prime es el poble pagano, que el qui cobra d'es fondo comú; lo sert es que aixecandse es guardia Municipal y prenguent asiento un espectadó queda apasiguada sa discussió y FINIS per avuy.

Suscripció per ses víctimes d'el «Miramar»

Pesetas

Francesch Borrás.	1'00
Toni Lopez.	1'00
Toni Gallerá.	1'00
Pera Isard.	1'00
Juan Frau.	0'50
Miquel Ripoll.	0'50
Andreu Mateu.	0'25
Mateu Ferrer.	0'25
Jordi Amengual.	0'10
Miquel Gamundi.	0'50
Miquel Colom.	1'00
D. Isidro Llinás.	0'50
A. M. R.—C. T. S. B.	0'50
En Verga.	0'05
En Torró.	0'02
Total.	7'95

Carbonissa fumosa d' Artá

Ses sesions de s'Ajuntament, son un *por no entenderse*. Allá es discuteix d'arbolat y de ses línies mal trassadas per s'Arquitecto, are surten abres amb totes direccions.... ¿y que hey ferem? Qui fa tot lo que sap, no està obligat a mes.

Torna a surfi a llum lo d'es Cementeri Civil, y es que heyá que pareix un tancat de porchs, D. Pedro y el Señor Rectó vudrien ferlo desapareixa, pero que tengan amb conta que existe una Ley. Sols falta a sebre si dita Lley es feta de ses dretes, (com mos endossa D. Cándido amb aquelles fuyes que no eren Paja de Menorca sinó Fems de sa Clota d'Artá,) y si es axí, l'haurán d'ensaborí, (axí serà segons sa barra que

tengan es consejeros d'es Municipi, que mes semblan bugaderes que administradós de poble.

Aconseyám a n'es nou Batle, que posi una campanilla amb condicions, per cridá a s'orde a n'es *principiantes* que sinó, com he dit, arribarém a no entendremós.

Veremos como queda el arbolado.

PIVET.

Na Catalina y sa mare, están que treven sa fel p'ets uis per havé tengut s'ocurrencia de publicar sa pel·lícula que feren a sa surtida d'es *cine* s'altre diumenge.

Noltros que heu ferem com anuncie perque sa marca *Montarse* prengués forsa de parroqui y que ets empessaris de *cine* sa disputassen s'exclusiva despréciant ses marcas forasteres!

Vaje Madó María; no vos enfadeu, o sino que sa vostra fia no prenga sa vía pública com a *Lugar de espectaculos*. Donau les gracies a mestre Perico per havé romput sa forsa motor, que sinó, abans d'un any hagueseu tenguda pel·lícula y mitja.

Fumassa Lluchmajorera

Tari-tari-tari-ti-ti-tillili....

«Sa fa present a tots es lluchmajorés que encara se permeten es *lujo* de cremá gas, que a partí de dia primé de Mars, aquest *fluïdo* sa pagará sols a 0'30 pesetas es metro cúbich, segons recient disposició de *El Porvenir* (Reclam gratis.)

Bon porvenir mos espera!

Alegrémonos! Alegrémonos! No per ses bones intencions d'ets aprofitats accionistes de *El Porvenir*, ja que segons tenim entés, aquesta baixa d'un 40 p'g a n'es *fluïdo* d'es gas d'un 50 segons de públic sa diu a s'electric, *huelen a cebo* per no dí *Seu*; s'autó moral d'aquesta economia, segurament es l'amo'n Juan Seu. A ell totsol li alcansa sa gloria d'un bé tant jeneral.

Encara que aquesta sebata venga malament a cert *Arlequín sonambuloso*, (tots el coneixem) que sa ferá célebre escriguent suellos de *El mas eres tú* per Foch y Fum.

VERDAD.

Plaça de Sant Antoni N.º 8

¿Heu de masté pintá res?
Visitau en Tomeu Gay
ja que es un pintó de pés
que cap parroquiá te ofés
perque fa molt bon trebay.

ESTELLICONS

AVIS: Ja ha acabat es determini per enviá es follet de *Un Viatje a s'Argentina*, però esperarém tota la setmana qui vé, per si qualcún s'hadescuïdat y seguidament tancarém sa porta y encuadernarém es que tenguém.

Banquete

Lluit amb estrém resultá es que donaren amb obsequi d'es seus progresos, a n'es President de sa junta de festejos de s'Asistència Palmesana, S.º Alonso, diumenge passat a s'Hotel Victoria.

Hey hagué exquisit menú, molts de comensals, discursos a granel, y tutti contentii, di tutti colori.

Desde aquestas columnes enviam s'enhorabona a n'es *banquetetjat* y felicitam es *banquetetjados* per s'exit obtengut.

Rastros carnalescos

Amb que sía ella de Son Servera, cualsevol diría que es una mujer d'aquelles de Babilonia. Demaná permís a s'anamorat per desfressarsé y ell no hey posá impediment, creguent que feria ses coses bé y tant bé les fé, que a n'es Born ma trobá un cabó d'aquells que manetjen un bon canó, al qual brindá perque li comprás es caramellos.

P'és Moll prengueren es vol,
y ell sols no los hi comprá
pero ella es conhortá
de xuparné un totsol.

Sa carta de D. Juan March

¿Sabeu aquella carta que trobarem y que la setmana passada publicárem dirijida a D. Juan March? iQue son de molts es que l'han venguda a veure!

Hey ha hagut capritxós, que mos n'ha oferit quins es duros, però com no anam de negocis, preferim entregaré gratuitament a n'es seu dneño, o guardarle per eterna memoria.

També s'ha presentat un tal D. Juan March (dependent de robes) es qui acreditá es seu nom y llinatje baix de cedula personal, però despues de demanarli per hont l'havia esquinçada y tirada, sa posá a riure y forsolament hagué de confessá que no era seu. Sa llàstima es que na María no li posás es dos llinatges y

axí seria mes bò de trobá es dueño, però axí de publicá es dos apellidos es tan ordinari, que seria suficient per créa un divorci, y figuraus si anave dirijida a cualcuna pare de familia!

Si no la venen a recuhí aquesta setmana, ja l'hem feta fotografiá y tenim un cliché comanat a Barcelona, el qual publicarém la setmana qui vé amb un número extraordinari y pot esser que s'autó la regonesca com a seu quant veji es caracte de lletra.

De San Llorens

Ara que ve s'época de justificà es motius legals que cada qual tenga per no fé es servisi, com son; tiys de pare xixentí, de pare impedit, de viuda pobre, etcétera, etc. heu de tenir molt en conta Llorensins, que tots cuants de documents nessesiteu de s'Ajuntament y d'es Jutjat Municipal, los vos han de expedir gratis, solament heu de posar a cada un, un timbre móvil de deu céntims de peseta, ires més!; repetech que es librarlós es gratis segons ordenan terminantement ets articles 115 de sa Lley de Reclutament vigent, y 137 des seu Reglament. ¡Alerta pues!, si vos obliguen a pagá, demandau un recibo de lo que pagué y deuunçialós o n'es Tribunal y los fereu ballá un bon zapateado.

Es un avis que vos don, devant s'abús comés en voltors ets anys anteriors, de cobrarvós ets encarregats de expedirlós, una peseta de cada un.

Tot lo de quines no val rès.

Un que heu sap.

D' Alaró

Señor Directo Mascle Ros:

No es degut a sa peresa es motiu de no enviarli notices alaroneres, pot esser p'ó, ja que fa dies no he vists es colaboradós que antes feyen tant de caliu y axí ma fa sospità de que per p'ó de sa fam, alguns han emigrat cap a n'es països amb guerra y axí no fa covart.

Estich resentit d'ells, perque no s'han despedits y pas ansia de que es *Llanaté* s'haje feta cualca mostela o s'haje quedat jelat p'és Puig de Galatzó (que axí ja seria es colmo de sa frescura,) y a n'es de sa Biblioteca no sé hont sercarlo si no es a Marsella o en terrat devall cualca arxiu de papés veis are que treuen, però desde avuy endavant, jo mateix ma cuidaré de fé informació, referent a uns *cants Tenors* per veure si es darán vergüña y acabaran ses seues intrigas e impertinencies.

Es Corresponsal.

NOTA: La setmana qui vé daré detalls.

Couples de FOCH Y FUM

Carbonera

Música de *La Fea* (Hay concurso de feas)

Amb sa ditxosa tassa
ses carboneres
mos están donant cassa
a ses cuineres.
Es una porqueria
segons sa xerra
pues vejam de cada dia
que no el mos trá
y tot es terra.

Es carbó d'ausina
p'en lloch ja fa vasa;
tot es polsina
no heyá cap brasa.

Tot el mos remuyen
perque es pés resulti.

Sa parroquiana que la desxuyen
no estrany que insulti.

Carbonera
grollera, grollera
remuyada ja duch sa panera.

Carbonera
grollera, gran bruixa
o tens qualca goiera
o es grifó t'alluxa.

ES MASCLE ROS

Couplet per la setmana qui ve: «SA BEATA IDEAL» Música de *Periodista Ideal.* (Ah! Oh! Ah! Oh!)

Nadal Ferrer--Conquistador N.º 16

Ven un billar d'ocasió
el qual ja está aparaulat,
es barato y superió,
anau prest a veurerlo
sinó el trobareu comprat.